

**БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА  
НАУЧНО СПИСАНИЕ  
ГОДИНА LVII 2015**

**BULGARIAN LANGUAGE AND LITERATURE  
SCIENTIFIC JOURNAL  
VOLUME 57, 2015**

**Годишно съдържание / Annual Contents**

- Книжка 1 / Number 1: 1 – 112  
Книжка 2 / Number 2: 113 – 216  
Книжка 3 / Number 3: 217 – 320  
Книжка 4 / Number 4: 321 – 440  
Книжка 5 / Number 5: 441 – 552  
Книжка 6 / Number 6: 553 – 672

**A SURVEY OF TEACHERS IN BULGARIAN LANGUAGE AND LITERATURE /  
АНКЕТА С УЧИТЕЛИ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**

- 188 – 199: Моят професионален ден има смисъл! (На въпросите отговаря Емилия Петрова, учител от гр. Севлиево) [My Professional Day Makes Sense! (A Survey with Mrs. Emilia Petrova, Teacher from City of Sevlievo)]  
274 – 284: Зад успешните методически импровизации се крият опит, човечност, интелигентност (На въпросите отговаря Румяна Манева) [Behind Successful Methodological Improvisations Lie Experience, Humanity, Intelligence (Questions Meet Mrs. Romyana Maneva)]  
643 – 653: Учителят прави училището (На въпросите отговаря Румяна Генчева) [The teacher makes school (A Survey with Mrs. Romyana Gencheva)]

**BULGARIAN LANGUAGE AND CULTURE ABROAD / БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И  
КУЛТУРА ПО СВЕТА**

- 259 – 273: Съботното обучение по български език, литература и странознание в град Кьолн, ФРГ [Saturday's Education in Bulgarian Language and Literature at Cologne, Germany] / Вероника Кампф, Любомир Т. Любомиров / *Veronica Kampf, Lubomir T. Ljubomirov*

**BULGARIAN LANGUAGE AND LITERATURE IN PRIMARY SCHOOL /  
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ**

- 43 – 58: За четенето и езиковото образование на утрешния ден (I – IV клас) / [The Future of Reading and Language Teaching (1st – 4th Grade)] / Мариана Мандева, Пенка Кънева / *Mariana Mandeva, Penka Kaneva*
- 327 – 345: Обучението по правопис в началните класове. Типология на правописните грешки. Методически указания за работа по преодоляването им [Teaching the Rules of Orthography in Primary Schools. Typology of Orthographic Errors. Methodological Guidelines to Overcome Them] / Галя Христовова / *Galya Hristozova*
- 447 – 459: Приказката в детско-юношеските периодични издания до Първата световна война [The Fairy Tale in the Periodicals for Children up to the First World War] / Таня Стоянова / *Tanya Stoyanova*
- 585 – 600: Родноезиковите занятия в началното училище – работилница за формиране на интегрален тип компетентности [First Language Classes at Primary School – a Workshop for the Formation of Integral Type of Competences] / Мариана Мандева / *Mariana Mandeva*
- 542: **IN MEMORIAM** – Проф. Кирил Димчев / Ангел Петров / *Angel Petrov*

**INTERVIEW / ИНТЕРВЮ**

- 285 – 287: „Важно е да разберем как човек възприема информацията, как учи езика и как го възпроизвежда“ (интервю с проф. Светла Коева, директор на Института за български език, БАН) [It is of Great Importance to Understand the Way a Person Perceives Information, Learns a Language and then Reproduces It (An Interview with Prof. Svetla Koeva, Head of Institute for Bulgarian Language, Bulgarian Academy of Sciences)]

**LITERATURE SCIENCE / ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕ**

- 138 – 149: Импресионистични техники в „Идилии“ [Impressionist Techniques in “Idylls”] / Милена Димитрова / *Milena Dimitrova*
- 150 – 161: Между детския авангардизъм и пародийното му отрицание (за художествените преображения на една тема в прозата за деца на Цв. Ангелов) [Between Avant-gardism for Children and Its Parodic Denial (About the Artistic Transfigurations of a Theme in the Fiction for Children of Tzvetan Angelov)] / Петър Стефанов / *Petar Stefanov*
- 238 – 245: „Цар Самуил“ на Пенчо Славейков – литературни и историографски контексти [Pencho Slavejkov’s “Tsar Samuil” – Literary and Historiographical Contexts] / Страшимир Цанов / *Strashimir Tsanov*
- 246 – 258: Константин Константинов и списание „Звено“ [Konstantin Konstantinov and Zveno Journal] / Александра Антонова / *Alexandra Antonova*
- 507 – 517: Женската красота в творбите на Петко Тодоров [The Female Beauty in Petko Todorov’s Works] / Милена Димитрова / *Milena Dimitrova*
- 518 – 524: Христо Смирненски и Германската революция от 1918 – 1919 [Hristo Smirnenski and the German Revolution (1918 – 1919)] / Венцислав Везиров / *Ventsislav Vezirov*

- 570 – 584: „Захванали сме една работа, трябва да се доизкара до края“, или за дълга и себеотдадеността на посветения (*наблюдения върху „Земляци“ на Йордан Йовков*) [“We Began a Job that Must be Done”, or on Duty and Dedication of the Devoted Man] / *Владимир Игнатов / Vladimir Ignatov*

## METHODOLOGY / МЕТОДИКА

- 9 – 24: Концептът литературна компетентност в литературнообразователния процес в средното училище / [The Concept of Literary Competence in the Literary Education Process in Secondary School] / *Людмила Берковска / Lyudmila Berkovska*
- 25 – 34: Събитието на деконструкцията и мястото на литературата / [The Event of Deconstruction and the Place of Literature] / *Даниела Стракова / Daniela Strakova*
- 35 – 42: Ролята на учителя в реформиращото се образование на XXI век / [The Role of Teacher in Reforming Education in the 21-st Century] / *Наташа Крумова-Христемова / Natasha Krumova-Hristemova*
- 120 – 129: Прагматични аспекти на обучението по български език при работа с текст [Pragmatic Aspects of Bulgarian Language Teaching when Working with Text] / *Фани Бойкова / Fani Boykova*
- 130 – 137: Дискурсът на българската диаспора в Украйна: етноезиков, социолингвистичен и комуникативен аспект [The Discourse of the Bulgarian Diaspora in Ukraine: Ethnolinguistic, Sociolinguistic and Communicative Aspects] / *Светлана Корниенко / Svitlana Korniienko*
- 223 – 237: Гражданският дефицит в социокултурната норма на литературното образование [The Civil Deficits in Sociocultural Norm in Literature Education] / *Огняна Георгиева-Тенева / Ogniana Georgieva-Teneva*
- 460 – 477: Трансверсални аспекти на уменията за работа с текст [Transversal Aspects of the Text Skills] / *Мая Падешка / Maya Padeshka*
- 478 – 493: „Методика на езикознанието“ от Ст. Чакъров и М. Господинов в контекста на ранната методическа литература за обучение по роден език [Methodology of Linguistics by St. Chakarov and M. Gospodinov in the Context of Early Methodical Literature for Education in Native Language] / *Иван Чолаков / Ivan Tcholakov*
- 494 – 506: Теоретични и приложни аспекти на реторичния подход в училищното езиково образование [Theoretical and Applied Aspects of the Rhetorical Approach in School Language Education] / *Владимир Ницета / Vladimir Nischeta*
- 559 – 569: Има ли Бог в машината? Литературата като дигитално изживяване [Is There a God in the Machine? The Literature as Digital Experience] / *Иван Велчев / Ivan Velchev*

## OPINIONS AND POSITIONS / МНЕНИЯ И ПОЗИЦИИ

- 532 – 539 : Програмата PISA и българските проблеми [PISA and Bulgarian Problems] / *Сесилия Телалова / Sесilia Tellalov*

**PERSONALITIES AND EVENTS IN EDUCATION AND SCIENCE /**

**ЛИЧНОСТИ И СЪБИТИЯ В ОБРАЗОВАНИЕТО И В НАУКАТА**

- 288 – 301: За приносите на проф. Кирил Димчев в българистиката (с признателност пред неговия 80-годишен юбилей) [On Prof. Kiril Dimchev's Contributions in Bulgarian Studies (In Honor of His 80th Anniversary)] / *Илияна Горанова / Iliyana Goranova*  
302 – 302: Любомир Георгиев на 85 години [85-anniversary of Lyubomir Georgiev]  
654 – 656: На многая лета! (Проф. д-р Владимир Атанасов на 60 години ) [Prof. Dr. Vladimir Atanassov 60th Anniversary ] *Огняна Георгиева, Ангел Петров / Ogniana Georgieva, Angel Petrov*

**REVIEWS AND INFORMATION / РЕЦЕНЗИИ И ИНФОРМАЦИЯ**

- 83 – 87: За креативността, която е „отвъд“ ползата / [About the Creativity which is “beyond” Benefits] / *Ангел Петров / Angel Petrov*  
88 – 89: Книгата, в която срещата на автора и явлението прави благотно мисленето на читателя / [The Book in Which the Meeting Between the Author and Phenomenon Gracefully Shapes the Reader's Mind] / *Радослав Радев / Radoslav Radev*  
89 – 99: Полифункционални помагала по български език / [Polyfunctional Handbooks in Bulgarian] / *Нели Недялкова / Neli Nedyalkova*  
99 – 102: В памет на проф. Боню Ангелов (по случай 100 години от рождението на изтъкната литературен историк старобългарист и заслужил деятел на науката) / [In Memory of Professor Bonyu Angelov (In the Occasion of the 100th Anniversary of the Prominent Historian of Literature and Specialist in Old Bulgarian Studies)] / *Татяна Илиева / Tatyana Ilieva*  
103 – 106: Национална научна конференция „Павел Вежинов в българската литература“ / [National Scientific Conference “Pavel Vezhinov in Bulgarian Literature”] / *Александра Антонова / Alexandra Antonova*  
200 – 204: Антонимите – в съзнанието, в езика и в речника [Antonyms – in Consciousness, in Language, in the Dictionary] / *Пенка Пехливанова / Penka Pehlivanova*  
205 – 209: Явление в съвременния научен дискурс [Phenomenon in Modern Scientific Discourse] / *Кирил Димчев / Kiril Dimchev*  
303 – 307: Архиви, прицели и ерудиции [Archives, Aims and Eruditions] / *Владимир Атанасов / Vladimir Atanassov*  
308 – 311: Стилистиката, или За радостта и отговорността да избираш [Stylistics or for Gladness and Responsibility to Choose] / *Андреана Ефтимова / Andreana Efimova*  
311 – 312: „Креативно мислене“ от Мадрид [Creative Thinking from Madrid] / *Десислава Нейкова / Dessislava Neykova*  
657 – 660: Нов поглед към заемането и усвояването на чуждите думи [A New Point of View of Borrowing and Assimilation of Foreign Words] / *Емилия Пернишка / Emiliya Pernishka*

**STUDENTS' FORUM / СТУДЕНТСКИ ФОРУМ**

- 381 – 390: Разрушената утопия на Христо Смирненски: пътят от „Червените ескадрони“ до „Приказка за стълбата“ [The Destroyed Utopia of Hristo Smirnenski.

The Road from “The Red Squadrons” to “The Tale of the Stairs” / *Христина Теодосиева / Hristina Teodosieva*

391 – 400: Учебни програми за изучаване на български език, литература и народознание в българското училище за роден език в Будапеща [Curriculum for Bulgarian Language, Literature and Ethnology in the Bulgarian School in Budapest] / *Веселина Спасова, Миглена Христова, Никол Танкова / Veselina Spasova, Miglena Hristova, Nikol Tankova*

525 – 531: „Грозни прози“ на Гео Милев. Преосмисляне на библиейските символи [“Ugly Proses” by Geo Milev. Reconsideration of Biblical Symbols] / *Евдокия Петрова / Evdokia Petrova*

633 – 642: Културни контексти на българския модернизъм през 20-те и 30-те години на XX век [Cultural Contexts of the 1920s and the 1930s of the 20th Century] / *Методи Кирилов / Metodiy Kirilov*

#### TEACHER'S EXPERIENCE / ОПИТЪТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛЯ

59 – 77: Проектно базирано обучение по български език и литература [Project-Based Bulgarian Language and Literature Learning] / *Мария Николова / Mariya Nikolova*

78 – 80: Учебният проект по български език и литература като средство за формиране на гражданска култура / [The Project in Bulgarian Language and Literature as Means of Civic Education] / *Елка Бабачева / Elka Babacheva*

81 – 82: Предстоящо в списание „Български език и литература“ (анкета с преподаватели по български език и литература) [Upcoming in Bulgarian Language and Literature Jurnal (A Survey of Teachers in Bulgarian Language and Literature)]

162 – 174: Христо Смирненски и постсимволизмът в цикъла „Зимни вечери“. Изследване на интензитета на звука и светлината [Hristo Smirnenski and the Post-Symbolism in “Zimni Vecheri”. A Study of the Intensity of Sound and Light] / *Нели Минкова / Neli Minkova*

175 – 187: Интерактивните методи в помощ на учителя по български език при развиване на езиковата компетентност на ученици билингви (V клас) [Interactive Methods to Help Teachers in Bulgarian Language in Developing their Language Competence of Bilingual Pupils (V Grade)] / *Стела Балазова-Панайотова / Stela Balazova - Panayotova*

346 – 362: „Крадецът на праскови“ на Емилиан Станев – теми, проблеми, сюжет и композиция (изследване на емоциите в образа на Елисавета) [Emiliyan Stanev's “The Peach Thief” – Subject, Problems and Structure (an Inquiry Into Emotions in Elisaveta's Image)] / *Корнелия Василева / Korneliya Vasileva*

363 – 377: От крайност в крайност: проследяване на женския образ и проблема за различието в културните епохи и направления, представени в програмата по литература за X клас на СОУ [From Extreme to Extreme: the Female Image and the Problem of Cultural Epochs and Fields' Differences, Presented in Literature's Program for 10-th Grade in High School] / *Петър Михайлов / Petar Mihailov*

378 – 380: „Грамотността е визитната картичка на всеки успешен човек“ (интервю с Мая Гешева, учител на годината на Синдиката на българските учители) [The Literacy is the Key for Every Successful Man (Interview with Maya Gesheva, Teacher of the Year of the Syndicate of Bulgarian Teachers)]

**БЪЛГАРИСТИЧНИ ЧЕТЕНИЯ – СЕГЕД 2015**

416 – 419: Българистиката в Сегедския университет – история и съвременност [Bulgarian Studies in Szeged University – History and Modernity] / *Бонка Василева / Bonka Vasileva*

**ГОДИШНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА АСОЦИАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА**

420 – 429: Една адаптирана разработка на урок по български език в V клас [An Adapted Lesson in Bulgarian Language – 5th Grade] / *Ирина Ботева-Владикова / Irina Boteva-Vladikov*

430 – 433: Проблеми в гимназиалното обучение в българските училища зад граница: препоръки и перспективи [Problems in the Secondary Education in Bulgarian Schools Abroad: Recommendations and Perspectives] / *Здравка Вladoва-Момчева / Zdravka Vladova-Momcheva*

601 – 612: За формирането на лексикална компетентност в обучението по български език на чужденци [The Formation of Lexical Competence in Teaching in Bulgarian Language for Foreigners] *Бонка Василева / Bonka Vassileva*

615 – 621: Стихът като пътешественик: представянето на съвременна българска поезия в чужбина. Аспекти и проблеми [The Verse as Traveler] *Иван Ланджев / Ivan Landzev*

622 – 632: Български литературни маршрути. Перипетии и успехи на едно споделено познание [Bulgarian literature Roads. Challenges to and Achievements of a Shared Cognition] / *Любка Липчева-Пранджева / Lyubka Lipcheva-Prandzheva*

**ПЪРВИ МЕЖДУНАРОДЕН ФОРУМ „СВЕТИТЕ БРАТЯ КИРИЛ И МЕТОДИЙ В НАЦИОНАЛНИТЕ МИТОВЕ НА СЛАВЯНИТЕ“ – ВЕНЕЦИЯ, ИТАЛИЯ**

403 – 405: Встъпителни думи към участниците в първата кирилометодиевска среща във Венеция [Introductory Words to the Participants in the First Cyrillo-Methodian Meeting in Venice] / *Илияна Крънова / Iliana Krapova*

406 – 415: Култът на Кирил и Методий през Българското възраждане [The Cult of Cyril and Methodius in the Bulgarian Revival] / *Кирил Топалов / Kiril Topalov*

540 – 540: I Manoscritti di Frisinga e la tradizione Cirillo-Metodiana [The Freising Manuscripts and the Cyrillo-Methodian Tradition] / *Alberto Frasson*

541 – 541: Tradizione Cirillo-Metodiana come dispositivo culturale per la riunificazione delle chiese [The Cyrillo-Methodian Tradition in Strossmayer's Efforts for Church Reunification] / *Fabian Pavel Fonovic*